

Vận dụng học thông qua chơi trong tổ chức hoạt động trải nghiệm theo hướng phát triển năng lực cho học sinh

Lê Thị Thu Huyền

Email: huyen.nxbgdvn@gmail.com
Nhà Xuất bản Giáo dục Việt Nam
81 Trần Hưng Đạo, Hoàn Kiếm, Hà Nội,
Việt Nam

TÓM TẮT: *Đổi mới phương pháp tổ chức dạy học các môn học, hoạt động giáo dục từ xưa đến nay vẫn là làm cách nào chuyển vai trò của người học từ tiếp nhận kiến thức do thầy cung cấp sang chủ động, tích cực học tập. Học thông qua chơi là một hướng tiếp cận giáo dục mà nhà giáo dục tạo ra môi trường cho học sinh tương tác, trải nghiệm, khám phá và giải quyết vấn đề học tập một cách vui vẻ hứng thú, từ đó tăng tính chủ động, tích cực của học sinh. Sở dĩ học thông qua chơi góp phần tăng tính chủ động, tích cực vì khi được học thông qua chơi học sinh có hứng thú với việc học, nhận thấy hoạt động học tập có ý nghĩa, điều đó thúc đẩy các em tham gia tích cực trong các hoạt động học tập, sẵn sàng thử nghiệm nhiều lần để đạt được kết quả và tích cực tương tác với bạn với thầy cô để nêu ý tưởng, báo cáo kết quả hoạt động,... Tất cả góp phần và thúc đẩy phát triển năng lực cho học sinh.*

TỪ KHÓA: Năng lực, hoạt động trải nghiệm, học thông qua chơi.

→ Nhận bài 28/11/2022 → Nhận bài đã chỉnh sửa 07/12/2022 → Duyệt đăng 25/12/2022.

DOI: <https://doi.org/10.15625/2615-8957/12220204>

1. Đặt vấn đề

Từ năm 2018 đến nay, ngành Giáo dục đang thực hiện đổi mới chương trình và sách giáo khoa. Trọng tâm của đổi mới giáo dục lần này là chuyển từ nền giáo dục truyền thụ chú trọng hình thành kiến thức, kỹ năng cho học sinh sang nền giáo dục phát triển phẩm chất, năng lực học sinh “để cho trẻ thích ứng được với sự thay đổi nhanh chóng và phức tạp của xã hội tương lai” [1]. Một trong những nhân tố quan trọng quyết định sự thành công của mục tiêu này đó chính là vai trò chủ động, tích cực và tự chủ của học sinh trong quá trình học tập. Hiện nay, Bộ Giáo dục và Đào tạo đang phối hợp cùng với tổ chức VVOB tại Việt Nam thực hiện dự án “*Lồng ghép Học thông qua Chơi vào giáo dục tiểu học*” (iPLAY Việt Nam). Chúng ta đều biết và thừa nhận rằng, học sinh nhỏ tuổi rất thích chơi và thông qua chơi các em học tập được nhiều điều mới mẻ. Vì vậy, một trong các ý tưởng chủ đạo của học thông qua chơi là tận dụng những lợi thế của chơi để tổ chức quá trình học tập của học sinh trở nên có hứng thú, có ý nghĩa, thúc đẩy sự tham gia tích cực, tạo nhiều cơ hội trải nghiệm và tăng cường tương tác xã hội. Điều này góp phần làm cho quá trình học tập của các em dễ dàng hơn và các em có thể đạt kết quả học tập tốt hơn. Trong khuôn khổ bài viết này, chúng tôi đề cập một số vấn đề về vận dụng học thông qua chơi trong tổ chức hoạt động trải nghiệm nhằm phát triển năng lực cho học sinh tiểu học.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Quan niệm học thông qua chơi

“Học thông qua chơi là một hướng tiếp cận giáo dục trong đó học sinh được tương tác, trải nghiệm, khám phá và giải quyết vấn đề trong môi trường học tập vui vẻ hứng thú” [2]. Học để phát triển năng lực khác với việc học ghi nhớ các nội dung kiến thức. Để phát triển năng lực, trong quá trình học, học sinh cần có nhiều cơ hội chia sẻ ý kiến, thực hành luyện tập... Khả năng phát triển năng lực còn tốt hơn nữa khi các em được chủ động lựa chọn nội dung học tập, các thức học tập. Bởi, khi đó quá trình học của học sinh diễn ra sâu hơn, hứng thú hơn. Chơi không dừng lại ở các trò chơi có quy tắc chơi, luật chơi mà còn bao gồm nhiều loại hoạt động trải nghiệm phong phú mà trong đó học sinh được tự do tìm tòi, khám phá. Hoạt động chơi để học phần lớn do giáo viên định hướng nhưng cũng có lúc do học sinh khởi xướng và dẫn dắt. Đối với trẻ nhỏ, học và chơi không tách rời nhau. Khi tham gia các hoạt động chơi, đặc biệt là các hoạt động chơi có chủ đích, học sinh sẽ học hỏi được cả các nội dung học thuật lẫn phát triển các kỹ năng đa dạng cần thiết cho cuộc sống hằng ngày. Có thể thấy, học thông qua chơi và dạy học tích cực có nhiều điểm tương đồng khi cùng chú trọng đến việc phát huy tính tích cực, chủ động của học sinh dựa trên việc sử dụng các phương pháp, kỹ thuật dạy học. Tuy nhiên, học thông qua chơi nhấn mạnh đến việc tạo cơ hội cho học sinh được tham gia trong môi trường học tập vui vẻ. Học thông qua chơi gồm các loại hình: học thông qua chơi tự do, học thông qua chơi có định hướng, học thông qua trò chơi.

2.2. Đặc điểm của học thông qua chơi

2.2.1. Có hứng thú

Có hứng thú là đặc trưng điển hình của chơi. Khi tham gia chơi, học sinh được trải nghiệm những khoảnh khắc hồi hộp, ngạc nhiên, phấn khích hay vui sướng khi mình vượt qua các thử thách. Sự hứng thú thúc đẩy học sinh chủ động và tự nguyện tham gia hoạt động cùng bạn và giáo viên. Các hoạt động trải nghiệm mang lại hứng thú đối với học sinh thường là: Hoạt động có các câu đố mà học sinh cần giải khi thực hiện nhiệm vụ; Hoạt động có tính thử thách học sinh cần phải vượt qua; Hoạt động có âm nhạc trong quá trình thực hiện; Hoạt động có yêu cầu học sinh ca hát, nhảy múa; Hoạt động tác động đến nhiều giác quan của các em, các em được quan sát (mắt), nghe (tai), nói (miệng), làm việc bằng tay với đồ dùng, vật liệu (xúc giác),...

2.2.2. Tham gia tích cực

Học thông qua chơi luôn đòi hỏi học sinh phải được tham gia vào quá trình hoạt động. Tham gia tích cực là khi các em say sưa và tập trung cao độ vào hoạt động học tập. Khi đó, trạng thái tâm lý của các em được thay đổi, tính chủ động tích cực dần hình thành. Các hoạt động trải nghiệm mang mà học sinh được tham gia tích cực thường là: Hoạt động trải nghiệm mà ở đó học sinh có cơ hội được lựa chọn giải pháp khác nhau để các em thấy mình được làm chủ quá trình học tập của bản thân; Hoạt động trải nghiệm chú trọng cho học sinh được thực hành thay vì ngồi nghe thụ động; Luôn gợi mở và đặt câu hỏi thay vì đưa ra hướng dẫn cụ thể cho học sinh.

2.2.3. Có ý nghĩa

Trong quá trình học, học sinh có cơ hội liên hệ những điều em đã biết, đã trải qua với những điều em đang học. Bên cạnh đó, học sinh có cơ hội mở rộng hiểu biết của mình thông qua các hoạt động trải nghiệm, thực hành gắn với thực tiễn cuộc sống. Đặc điểm có ý nghĩa góp phần làm cho việc học tập trở nên sâu sắc, hình thành và phát triển năng lực tư duy phản biện, tư duy sáng tạo khi học sinh được vận dụng kiến thức đã học để giải quyết các vấn đề của thực tiễn. Các hoạt động học tập mà học sinh thấy có ý nghĩa là:

- Hoạt động trải nghiệm có liên quan đến thế giới quan (thực tế cuộc sống) của các em. Học sinh có cơ hội liên hệ những điều em đã biết, đã trải qua với những điều em đang học để thấy ý nghĩa của việc học với cuộc sống.

- Hoạt động được tổ chức thành chuỗi có liên quan đến nhau như hoạt động sau được bắt đầu từ kết quả của hoạt động trước hoặc các hoạt động hướng đến một mục tiêu cụ thể, rõ ràng, hấp dẫn.

- Hoạt động được xây dựng và thực hiện trên cơ sở chia nội dung bài học thành các nội dung nhỏ hơn và giúp học sinh giải quyết từng nội dung. Điều này làm cho học sinh xác định được kết quả hay sự thành công của bản thân ở từng nhiệm vụ, từ đó thấy việc học có ý nghĩa.

2.2.4. Tương tác xã hội

Tương tác xã hội thể hiện qua việc học sinh được nói, trình bày, chia sẻ với bạn, lắng nghe bạn nói, chia sẻ với giáo viên, hợp tác cùng bạn để thao tác trên các đồ dùng, phương tiện học tập. Thông qua tương tác xã hội, học sinh được thể hiện suy nghĩ của mình, được chia sẻ và hiểu ý tưởng của bạn bè, thầy cô. Từ đó, các em không chỉ cảm thấy thoải mái mà còn cảm thấy thân thiết với các bạn trong lớp. Điều này sẽ tạo cơ hội gắn kết người học, giúp các em thể hiện sự cảm thông, điều chỉnh cảm xúc cá nhân góp phần hình thành, phát triển năng lực giao tiếp và hợp tác, năng lực giải quyết vấn đề và sáng tạo. Hoạt động trải nghiệm giúp tăng cường sự tương tác xã hội cho học sinh thường là: 1/ Hoạt động yêu cầu học sinh làm việc trong nhóm nhỏ để đạt được mục tiêu chung. 2/ Học sinh được trao đổi trực tiếp với nhau và với giáo viên một tích cực, mang tính xây dựng. Ở mỗi hoạt động, học sinh đều có cơ hội nêu ý tưởng của mình, phát biểu ý kiến để đóng góp cho ý tưởng của bạn. 3/ Học sinh có cơ hội chia sẻ, thể hiện và trình bày các sản phẩm học tập của mình (như bài văn, lời giải bài toán, tranh vẽ, mô hình thiết kế, bài thuyết trình,...) với các bạn trong nhóm, trước lớp và và cao hơn là với toàn trường.

2.2.5. Có nhiều cơ hội thử nghiệm

Có nhiều cơ hội thử nghiệm (có cơ hội được lặp đi lặp lại): Học sinh có thể thử nghiệm nhiều khả năng khác nhau để trả lời câu hỏi mà em đang tìm hiểu và đưa ra các giả thuyết, tiếp tục đặt câu hỏi tiếp theo. Cách học này giúp các em tìm ra nhiều phương án giải quyết cho một vấn đề, từ đó hình thành và phát triển tư duy phản biện, lập luận khoa học, tính linh hoạt, sáng tạo và kiên nhẫn. Các hoạt động tạo cơ hội thử nghiệm cho học sinh thường là: 1/ Hoạt động có sử dụng các nguyên liệu, vật liệu mở và hấp dẫn, học sinh được lựa chọn các nguyên liệu, dụng cụ khác nhau để hoàn thành nhiệm vụ. 2/ Hoạt động tạo cơ hội cho học sinh thử nghiệm nhằm tìm hiểu những điều có thể làm được và không được. Tôn trọng và động viên các em thử lại khi gặp thất bại hoặc điều chỉnh tìm phương án tốt hơn cho dù đã thành công. 3/ Hoạt động học sinh luôn được khuyến khích tích cực suy nghĩ bằng những câu hỏi cụ thể hoặc gợi ý của giáo viên.

2.3. Lập kế hoạch bài dạy hoạt động trải nghiệm theo hướng học thông qua chơi nhằm phát triển năng lực học sinh

Nội dung Công văn số 2345/BGDĐT-GDTH ngày 07 tháng 6 năm 2021 của Bộ Giáo dục và Đào tạo về Hướng dẫn xây dựng kế hoạch giáo dục của nhà trường cấp Tiểu học đã hướng dẫn xây dựng kế hoạch bài học cụ thể và chi tiết. Trong đó, chỉ rõ hoạt động học tập của học sinh bao gồm hoạt động mở đầu (khởi động, kết nối); hình thành kiến thức mới (trải nghiệm, khám phá; phân tích, hình thành kiến thức mới); hoạt động luyện tập, thực hành và hoạt động vận dụng, ứng dụng những điều đã học để phát hiện và giải quyết những vấn đề trong đời sống thực tế. Các hoạt động học tập (kể cả hoạt động tự nhận xét hay nhận xét sản phẩm học tập của bạn hay nhóm bạn) của học sinh, tùy theo mục đích, tính chất của mỗi hoạt động, được tổ chức làm việc cá nhân, theo nhóm hoặc cả lớp; đảm bảo mỗi học sinh được tạo điều kiện để tự mình thực hiện nhiệm vụ học tập hay trải nghiệm thực tế. Việc lập kế hoạch bài dạy hoạt động trải nghiệm theo hướng học thông qua chơi nhằm phát triển năng lực học sinh cũng không nằm ngoài quy định của Công văn số 2345/BGDĐT-GDTH. Để thực hiện kế hoạch bài dạy hoạt động trải nghiệm theo hướng học thông qua chơi nhằm phát triển năng lực học sinh giáo viên có thể tiến hành theo các bước như sau:

Bước 1: Xác định mục tiêu dạy học theo hướng tiếp cận học thông qua chơi

Trên cơ sở yêu cầu cần đạt của mạch nội dung được quy định trong chương trình môn học, hoạt động giáo dục, giáo viên chủ động sử dụng sách giáo khoa, thiết bị dạy học, học liệu để xác định yêu cầu cần đạt của bài học phù hợp với đối tượng học sinh, đặc điểm nhà trường, địa phương. Yêu cầu cần đạt của bài học cần xác định rõ: Học sinh thực hiện được việc gì? Vận dụng được những gì vào giải quyết vấn đề trong thực tế cuộc sống? Có cơ hội hình thành, phát triển phẩm chất, năng lực gì? Trên cơ sở các yêu cầu cần đạt, giáo viên xác định mục tiêu của bài học. Mục tiêu bài học phải bắt đầu bằng từ “học sinh” và thể hiện bằng các động từ chỉ hành động, nhấn mạnh đến những việc làm mà học sinh đạt được qua bài học/chủ đề. Sau khi viết hoàn chỉnh mục tiêu của chủ đề, giáo viên lựa chọn các mục tiêu của hoạt động học thông qua chơi đóng góp vào yêu cầu cần đạt của bài dạy. Bước này giúp giáo viên xác định, lựa chọn và thiết kế các hoạt động theo hướng học thông qua chơi cho học sinh để đạt được các mục tiêu học tập gắn với chủ đề trải nghiệm cụ thể.

Bước 2: Lựa chọn nội dung phù hợp với mục tiêu đã xác định

Căn cứ vào mục tiêu đã xác định, giáo viên phác thảo, lập dàn ý tiến trình nội dung các hoạt động của chủ đề. Từ đó, giáo viên lựa chọn các nội dung hoạt động phù

hợp bằng cách trả lời hai câu hỏi: Những nội dung nào của chủ đề sẽ tổ chức học thông qua chơi? Học thông qua chơi có thể được tổ chức gắn với hoạt động nào trong chủ đề được tổ chức trên lớp học? Cần lưu ý rằng, học thông qua chơi có thể thực hiện vào bất kì giai đoạn nào của tiến trình chủ đề trải nghiệm, song sẽ hiệu quả hơn khi giáo viên cân nhắc lựa chọn những nội dung phù hợp. Đó là những nội dung vừa hướng đến mục tiêu đã xác định, vừa tạo môi trường cho học sinh phát huy năm đặc điểm của học thông qua chơi một cách chủ động và tích cực.

Bước 3: Lựa chọn và vận dụng phương pháp/kỹ thuật tổ chức học thông qua chơi phù hợp

Để lựa chọn và vận dụng các phương pháp, kỹ thuật tổ chức học thông qua chơi phù hợp, giáo viên cần chú ý: Xây dựng các nhiệm vụ học tập phù hợp với năng lực và sở thích của học sinh; phương pháp/kỹ thuật dạy học phải đảm bảo và kích thích tính hợp tác và thi đua của học sinh; sử dụng các dụng cụ, đồ dùng học tập gắn liền với những đồ vật, hình ảnh gắn liền với học sinh; tạo ra sự cân bằng phù hợp giữa việc tham gia của giáo viên với quá trình học tập, khám phá của học sinh; thiết kế nội dung chủ đề thông qua một chuỗi các nhiệm vụ, câu hỏi, tình huống có vấn đề; tăng cường sự tham gia của học sinh bằng cách xây dựng mối quan hệ hợp tác nhóm trong học tập; sử dụng phương pháp/kỹ thuật dạy học gắn kết bài học với thực tiễn cuộc sống của học sinh.

2.4. Minh họa về kế hoạch bài dạy hoạt động trải nghiệm theo hướng học thông qua chơi nhằm phát triển năng lực học sinh

Từ quy trình trên, chúng tôi xây dựng ví dụ minh họa tổ hoạt động trải nghiệm cho học sinh lớp 3, mạch nội dung Hoạt động hướng xã hội, tiểu nội dung Hoạt động xây dựng cộng đồng.

CHỦ ĐỀ: TRUYỀN THÔNG NHÂN ÁI I. YÊU CẦU CẦN ĐẠT

Sau chủ đề này, học sinh: Thực hiện được một số việc làm phù hợp với lứa tuổi thể hiện sự quan tâm đến các thành viên trong cộng đồng; Tham gia được một số hoạt động tình nguyện, nhân đạo, giáo dục truyền thống do nhà trường, địa phương tổ chức.

Chủ đề này góp phần hình thành và phát triển cho học sinh:

- Phẩm chất nhân ái: Yêu thương con người, đặc biệt là những người có hoàn cảnh khó khăn.
- Năng lực giao tiếp và hợp tác: Hợp tác với bạn để tham gia các hoạt động của chủ đề.
- Năng lực thích ứng với cuộc sống: Xác định được các hoạt động tình nguyện, nhân đạo và ra quyết định thực hiện hoạt động phù hợp.
- Năng lực thiết kế và tổ chức hoạt động: Tham gia tích cực vào một số hoạt động tình nguyện, nhân đạo.

II. CHUẨN BỊ

1. Giáo viên

- Giấy nhớ, bảng nhóm/giấy A0, phiếu đánh giá;...
- Một số tình huống ứng xử khi thực hiện hoạt động tình nguyện, nhân đạo.

2. Học sinh

- Giấy màu/giấy trắng, que tre, gỗ hoặc ống hút, cuộn chỉ, bút viết, bút màu, thước kẻ, kéo, hồ dán/keo dán;
- Tranh/ảnh về các hoạt động tình nguyện, nhân đạo ở địa phương;
- Sách, truyện, quần áo cũ, giấy, báo cũ, vỏ hộp,...

III. CÁC HOẠT ĐỘNG GIÁO DỤC CHỦ YẾU

Hoạt động dạy học	Phân tích và giải thích
<p>Hoạt động mở đầu <i>Hoạt động 1. Chơi trò chơi: Đuổi hình bắt chữ</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Mục tiêu: Tạo không khí vui vẻ và khơi gợi những hiểu biết đã có của học sinh về các hoạt động nhân đạo. - Cách tiến hành: <ul style="list-style-type: none"> + Giáo viên chia lớp thành các đội chơi. + Học sinh quan sát tranh nêu tên bài hát, câu thơ, câu ca dao liên quan đến bức tranh (Tranh 1: Bầu ơi thương lấy bí cùng. Tuy rằng khác giống nhưng chung một gian. Tranh 2. Một con ngựa đau cả tàu bỏ cỏ. Tranh 3. Lá lành đùm lá rách. Tranh 4. Anh em như thể chân tay. Rách lành đùm bọc đỡ hay đỡ đần.) - Yêu cầu học sinh hát tập thể bài hát “Bầu và bí”, sáng tác Phạm Tuyên, liên quan đến bức tranh 1. - Giáo viên dẫn dắt vào chủ đề: Truyền thống nhân ái của con người Việt Nam. 	<p>Loại hình: Chơi có định hướng Các đặc điểm của học thông qua chơi</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hứng thú: <ul style="list-style-type: none"> + Học sinh được thử thách thông qua chơi trò chơi quan sát tranh và tìm tên bài hát, câu ca dao, tục ngữ liên quan đến bức tranh. + Học sinh được hát, múa theo bài hát “Bầu và bí”. + Học sinh được tác động đến nhiều giác quan khi tham gia hoạt động. - Có ý nghĩa: Nội dung hoạt động gắn với chủ đề và tình cảm con người trong cuộc sống mà học sinh đã từng được trải nghiệm.
<p>Hoạt động hình thành kiến thức mới <i>Hoạt động 2: Nhận diện các hoạt động tình nguyện, nhân đạo ở địa phương em</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Mục tiêu: Học sinh nêu được tên các hoạt động tình nguyện, nhân đạo thường gặp. - Cách tiến hành: <ul style="list-style-type: none"> + Học sinh làm việc theo cặp. Mỗi em đưa ra các bức tranh, ảnh mình đã sưu tầm được về hoạt động tình nguyện, nhân đạo ở địa phương và đó bạn nói về bức ảnh. Yêu cầu nói đủ: Tên hoạt động, ý nghĩa của hoạt động, những người thực hiện hoạt động. + Đại diện một số cặp chia sẻ trước lớp về các bức tranh/ảnh và hoạt động nhân đạo mà nhóm mình đã trao đổi với nhau. Cặp chia sẻ sau không chia sẻ lại về hoạt động cặp trước đã chia sẻ. + Giáo viên tổng kết hoạt động tình nguyện, nhân đạo thường có ở địa phương: Trong cộng đồng xung quanh chúng ta có rất nhiều người cần được quan tâm như: Người già neo đơn, các thương binh, bệnh binh, các bạn có hoàn cảnh khó khăn, các em thiếu nhi mắc bệnh hiểm nghèo, những người dân ở vùng khó khăn, thiên tai, bão lụt,... Các em có thể làm được nhiều việc phù hợp với khả năng, lứa tuổi của mình để thể hiện sự quan tâm, chia sẻ đến các thành viên cộng đồng đó. 	<p>Loại hình: Học thông qua chơi có định hướng Các đặc điểm của học thông qua chơi</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hứng thú: <ul style="list-style-type: none"> + Học sinh trao đổi và đó bạn theo cặp. + Học sinh được tác động đến nhiều giác quan khi tham gia hoạt động. - Có ý nghĩa: Huy động kinh nghiệm đã có của học sinh về các hoạt động tình nguyện, nhân đạo ở địa phương. <ul style="list-style-type: none"> - Tham gia tích cực: Tất cả học sinh đều có cơ hội tham gia hoạt động một cách chủ động (theo các tranh, ảnh mà mình sưu tầm được). - Tương tác xã hội: Học sinh được trao đổi, chia sẻ với nhau trong nhóm nhỏ, với cả lớp và các thầy cô. Tất cả học sinh đều có cơ hội chia sẻ.

Hoạt động dạy học	Phân tích và giải thích
<p>Hoạt động luyện tập thực hành</p> <p><i>Hoạt động 3. Gây quỹ thực hiện hoạt động tình nguyện, nhân đạo</i></p> <p>Mục tiêu: Học sinh thực hiện được một số cách để gây quỹ hoạt động từ thiện có hiệu quả.</p> <p>Cách tiến hành:</p> <ul style="list-style-type: none"> + Giáo viên tổ chức cho học sinh cả lớp cùng trao đổi về hai vấn đề: Chúng ta gây quỹ để làm gì? (Mục tiêu gây quỹ); Chúng ta có thể làm những cách nào để gây quỹ hoạt động từ thiện? + Giáo viên tổ chức cho học sinh làm việc theo nhóm 4 – 6 em, chọn một hoạt động phù hợp với nhóm để thực hiện gây quỹ và lập kế hoạch. Yêu cầu gây quỹ đưa ra số tiền dự kiến phù hợp. + Các nhóm báo cáo kế hoạch trước lớp, giáo viên hỗ trợ, điều chỉnh kế hoạch để giúp học sinh hoàn thiện, đồng thời lên lịch làm cùng các em nếu cần. + Giáo viên yêu cầu học sinh về nhà thực hiện các việc làm theo kế hoạch đã lập để gây quỹ từ thiện. Ví dụ: Thu gom giấy, báo cũ, vỏ chai,...; tiết kiệm tiền tiêu vặt; viết thư xin tài trợ,... + Giáo viên tổng kết và nhắc học sinh những điều cần chuẩn bị để “Báo cáo kết quả gây quỹ từ thiện” cho tiết học sau. 	<p>Loại hình: Học thông qua chơi có định hướng</p> <p>Các đặc điểm của học thông qua chơi</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hứng thú: Học sinh nhận được nhiệm vụ mang tính thách thức khi phải có mục tiêu về số tiền quỹ mà mình (nhóm mình) gây được. - Có ý nghĩa: Học sinh có thể thu gom đồ tái chế (giấy, vỏ lon bia, vỏ hộp,...) để bán đi gây quỹ, từ đó thấy được ý nghĩa của các đồ vật tái chế trong đời sống và biết thêm một cách thức kiếm tiền. - Tham gia tích cực: Tất cả học sinh đều có cơ hội tham gia hoạt động một cách chủ động (theo cách gây quỹ mà các em tự chọn). - Tương tác xã hội: Học sinh được trao đổi, chia sẻ với nhau về kế hoạch gây quỹ của mình.
<p><i>Hoạt động 4. Làm thiệp yêu thương</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Mục tiêu: Thể hiện được sự quan tâm đến người xung quanh bằng việc làm vừa sức. - Cách tiến hành: + Mỗi học sinh tự làm một tấm thiệp và viết lên đó lời yêu thương mình muốn nhắn gửi tới một hoàn cảnh khó khăn trong cuộc sống như cụ già neo đơn, bạn học sinh nghèo, gia đình thương binh, liệt sĩ. + Học sinh được hướng dẫn kẹp tấm thiệp của mình vào món quà yêu thương (quần áo, sách vở cũ hoặc tiền đã gây quỹ được) để gửi đến người mà em đã xác định trao gửi yêu thương. 	<p>Các đặc điểm của học thông qua chơi</p> <ul style="list-style-type: none"> - Có ý nghĩa: Học sinh được viết lời yêu thương và chuẩn bị quà để trao gửi tới người mình muốn chia sẻ. - Tham gia tích cực: Tất cả học sinh đều có cơ hội tham gia hoạt động một cách chủ động. - Tương tác xã hội: Học sinh được trao đổi, chia sẻ với nhau về tấm bưu thiếp của mình và cao hơn được tương tác và chia sẻ với đối tượng ngoài lớp học.
<p><i>Hoạt động 5. Kể chuyện tương tác “Yêu thương còn mãi”</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Mục tiêu: Học sinh cam kết luôn thể hiện tình yêu thương với mọi người. - Cách tiến hành: + Giáo viên chia lớp thành bốn nhóm, đề nghị cùng nhau kể chuyện tương tác chủ đề Yêu thương. Nhóm 1, kể một câu bất kì. Nhóm 2, kể tiếp câu tiếp theo có lí. Cứ như vậy đến nhóm 3, nhóm 4 rồi lại quay về nhóm 1. Yêu cầu là lời kể phải gắn kết để tạo thành câu chuyện có ý nghĩa. + Giáo viên tổ chức trao đổi về các câu chuyện. + Giáo viên kết luận: Cộng đồng xung quanh chúng ta có rất nhiều người khó khăn, cần chia sẻ, giúp đỡ. Người Việt Nam ta có truyền thống thương người như thể thương thân. Các em hãy cùng nhau chia sẻ và tích cực tham gia các hoạt động tình nguyện, nhân đạo cộng đồng để làm cho cuộc sống của chúng ta ngày càng đẹp hơn. 	<p>Loại hình: Học thông qua chơi có định hướng</p> <p>Các đặc điểm của học thông qua chơi</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hứng thú: Học sinh nhận được nhiệm vụ mang tính thách thức phải kể tiếp câu chuyện theo lời nhóm bạn mà vẫn có ý nghĩa. - Có ý nghĩa: Học sinh có thể xây dựng tình huống trong câu chuyện gắn liền với những hoạt động nhân đạo, thiện nguyện mình biết hoặc đã tham gia. - Tham gia tích cực: Tất cả học sinh đều có cơ hội tham gia hoạt động một cách chủ động và kể, dẫn dắt câu chuyện theo mong muốn của mình. - Tương tác xã hội: Học sinh được trao đổi, chia sẻ với nhau và cô giáo về câu chuyện.

3. Kết luận

Bài viết phân tích các đặc điểm của học thông qua chơi và các bước thiết kế kế hoạch bài dạy Hoạt động trải nghiệm theo hướng học thông qua chơi nhằm phát triển phẩm chất, năng lực học sinh. Từ sự phân tích đặc điểm, quy trình thiết kế kế hoạch bài dạy và ví

dụ minh họa nêu trên giúp giáo viên có thể thiết kế được các kế hoạch bài dạy hoạt động trải nghiệm theo hướng học thông qua chơi qua đó góp phần phát triển các phẩm chất, năng lực chung và đặc biệt là năng lực đặc thù cho học sinh tiểu học trong tổ chức hoạt động trải nghiệm.

Tài liệu tham khảo

- [1] Bộ Giáo dục và Đào tạo, (26/12/2018), *Chương trình Giáo dục phổ thông - Chương trình Hoạt động trải nghiệm*, ban hành kèm theo Thông tư số 32/2018/22-BGDĐT.
- [2] Bộ Giáo dục và Đào tạo, (07/6/2021), *Công văn số 2345/BGDĐT-GDTH về việc Hướng dẫn xây dựng kế hoạch giáo dục của nhà trường cấp Tiểu học*.
- [3] Cục Nhà giáo và Cán bộ quản lý giáo dục, Vụ Giáo dục tiểu học, VVOB Việt Nam, (2021), *Bộ tài liệu bồi dưỡng cán bộ quản lý, giáo viên tiểu học về học thông qua chơi*, NXB Giáo dục Việt Nam.

APPLYING LEARNING THROUGH PLAY APPROACH IN ORGANIZING EXPERIENTIAL ACTIVITIES TO DEVELOP STUDENTS' COMPETENCE

Le Thi Thu Huyen

Email: huyen.nxbgdn@gmail.com
Vietnam Education Publishing House
81 Tran Hung Dao, Hoan Kiem, Hanoi,
Vietnam

ABSTRACT: *Innovating the method in teaching subjects and educational activities is how to change the role of learners from receiving knowledge provided by teachers to active learning. Learning through Play is an educational approach where educators create an environment for students to interact, experience, explore and solve learning problems in a fun and exciting way, thereby increasing initiative and positivity of students. The reason that learning through play contributes to increased initiative and positivity is because when learning through play, students are interested in learning and finding that their learning activities are meaningful, and it motivates them to engage in activities learning activities. Students are willing to experiment many times to achieve results and actively interact with their peers and teachers to find ideas and make a report of activities, etc. All those things contribute to promoting the development of competencies for students.*

KEYWORDS: Competence, experiential activities, learning through play.